

Asia: VN/2160/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset lausunnon antajille

Millaisia huomioita teillä on oppivelvollisuuslakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Matkailu- ja ravintola-alan näkökulmasta kaksoistutkinnon suorittamisen tukeminen tukee ja vahvistaa monipuolisia osaamispolkuja toimialalla.

Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry kannattaa tarkennusta, jonka mukaan kaksoistutkinnon suorittaminen on maksutonta siihen asti, kun opiskelija on joko suorittanut kaksoistutkinnon tai opiskelija täyttää 20 vuotta.

Millaisia huomioita teillä on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry pitää tärkeänä, että tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tulee taata riittävät opiskeluja ja työllistymistä edistävät taidot (kieli-, luku- ja kirjoitustaidot sekä matemaattiset taidot). Matkailu- ja ravintola-alan yrittäjien mukaan yksi keskeinen työllistymisen este on puutteellinen suomen kielen taito. Asiakaspalvelualoilla on myös tärkeää ymmärtää esimerkiksi asiakas-, elintarvike- ja työturvallisuuteen liittyvät ohjeistukset. Edellä mainittuja taitoja tarvitaan jo koulutus- ja oppisopimusjaksoilla (työpaikalla tapahtuva oppiminen).

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tulee taata myös aikuisille riittävä oppimisen tuki.

Millaisia huomioita teillä on perusopetuslakiin, ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja lukiolakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Aikuisten ja alanvaihtajien koulutusmahdollisuudet turvattava

Esityksen mukaan oppilaitosten tulisi ottaa jatkossa opiskelijoiksi ensisijaisesti oppivelvollisia. Toteutuessaan muutos vaikeuttaisi aikuisten, alanvaihtajien ja sellaisten ammattitaitoisten henkilöiden, joilta puuttuu työssä vaadittava muodollinen pätevyys, kouluttautumista.

Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry katsoo, että oppivelvollisuusiässä olevien lisäksi on huolehdittava, että jatkossa taataan riittävät koulutusresurssit myös aikuisille ja alanvaihtajille: esimerkiksi matkailu- ja ravintola-alan työnantajien näkökulmasta on tärkeää, että aikuisilla ja alanvaihtajilla on mahdollisuus opiskella myös jatkossa toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa, sillä monelle yritykselle ylivoimaisesti tärkein osaajaryhmä on ammatillisesta koulutuksesta valmistuneet.

Koulutuksen tehtävänä tukea alueiden elinvoimaisuutta ja työllisyyttä

Pula ammattitaitoisesta ja osaavasta työvoimasta on yksi keskeinen liiketoiminnan kasvun este matkailu- ja ravintola-alalla. Aikuiskoulutukseen tehdyt heikennykset ovat osaltaan heikentäneet osaavan työvoiman saatavuutta.

Jos kansalliset työmarkkinat eivät pysty tarjoamaan yrityksille riittävästi osaavaa ja ammattitaitoista työvoimaa, yritykset ovat pakotettuja rekrytoimaan osaajia kansainvälisiltä työmarkkinoilta, tai he joutuvat pahimmassa tapauksessa lopettamaan yrityksensä osaavan työvoiman puutteen vuoksi.

Suomen kansantalouden sekä alueiden työllisyyden ja elinvoiman kannalta onkin tärkeää, ettei uudistus rajaa ei-oppivelvollisten aikuisten mahdollisuuksia toisen asteen tutkinnon suorittamiseen tai uudelleen kouluttautumiseen: Matkailu- ja ravintola-alalla on paljon alanvaihtajia, ja työttömille aikuisille ammatillinen koulutus on yksi keskeinen väylä työllistyä. Tästä syystä on tärkeää huolehtia siitä, että myös jatkossa koulutuksia on tarjolla myös aikuisille ja alanvaihtajille.

Lopuksi Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry haluaa korostaa, että toisen asteen ammatillisiin opintoihin hakeutuu monesti myös sellaisia opiskelijoita, jotka joutuvat vaihtamaan alaa esimerkiksi siksi, että alueellisten työpaikka- ja elinkeinorakenne on muuttunut eikä työntekijän aiemmin opiskelemaan ammattiin ole enää mahdollista työllistyä omalla asuinalueella.

Jakosuo Katri
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry